

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
עשרים וחמשה

היכל
שלישי

מאמר
בזוהר חיי שרה
לאו איהו כפילתא
תקס"ה

•

מכ"ק אדמו"ר הזקן
הרב רבי שניאור זלמן מליאדי
(בעל התניא והשו"ע)
וצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

יוצא לאור בפעם הראשונה מכתב יד

על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים לבריאה

MAAMAR
BEZOHAR CHAYEI SARA LAV IHI KEFEILTA 5565

Copyright © 2019

by

Kehot Publication Society

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

editor@kehot.com

Orders Department:

291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213

(718) 778-0226 / FAX (718) 778-4148

www.kehot.com

All rights reserved.

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

Printed in the United States of America

ב"ה.

פתח דבר

לקראת ש"ק פ' חיי שרה, הבעל"ט, הננו מוציאים לאור מאמר ד"ה „בזוהר חיי שרה האי מערתא לאו איהי כפילתא" מאת כ"ק אדמו"ר הזקן.

המאמר נדפס כאן בפעם הראשונה, מכתבי־יד מעתיק מספר 67*.

לתועלת הלומדים והמעיינים הוספנו בשולי הגליון מראי מקומות וציונים, ובראש הקונטרס – פאקסימיליא.

*

הקונטרס נערך על ידי הרה"ת ר' גבריאל שי' שפירא.

מערכת „אוצר הפידים"

כ"ף מרחשון, ה'תש"פ
ברוקלין, נ.י.

(* תכריך כת"י זה נתקבל לאחרונה לספריית אגודת חסידי חב"ד ע"י הרה"ח ר' אריה קאלטמאנן, לע"נ אביו ר' יוסף בנימין בן ר' מנשה הי"ד.

בזוהר חיי שרה (דף קכח ע"ב), רבי אליעזר שאל לר"ש, **האי מערתא לאו** איהי כפילתא, דכתי' מערת² המכפילה ולבתר קרי' לי' לשדה: מכפילה, ע"כ. פי' ב' קושיות הוא מקשה. הא, דבאמת לא היתה המערה כפולה כפשט הכתוב מערת כו', ועוד, דמשמע דמכפילה אינו ענין ידוע בפני עצמו אלא השדה הוא הנק' מכפילה. והושיבו, אע"פ שקראו לו מכפילה למערה, חייך לא מערה ולא שדה איקרי מכפילה כו' אלא ע"ש מכפילה איקריין כו'.

הנה שרש הענין מבואר³ בליקוטין ע"ש, דהוא ענין המילוי דב' ההי"ן שנק' מכפילה, והשדה העליונה שמקבלת מב' ההי"ן נק' שדה המכפילה כו' ע"ש באריכות. וקצת מענינו יובן ע"פ הידוע דבחי' רחל⁴ היא ה"א אחרונה דשם הוי', סופא דכל דרגין שבאצי', והיינו בחי' כח הפועל בנפעל, בה"א ברא"ם, מאין ליש כו'. ובחי' לאה היא ה"א הראשונה דשם הוי', כמ"ש ושם הגדולה לאה כו' כמ"ש במ"א. והן ב' עלמין, עלמאי דאתכסיא ועלמא דאתגליא, כמ"ש מן העולם ועד העולם כו'.

וביאור הדברים, הנה ידוע עד"מ אותיות הדבור שמקבלים מאותיות המחשבה תמיד. והנה אותיות המחשבה הם סוף כל המדריגות שבבינה, דהיינו

ויקם שדה עפרון אשר במכפלה. ושם יט: אל מערת שדה המכפלה. ושם נ, יג: ויקברו אותם במערת שדה המכפלה.
(4) ב' קושיות הוא מקשה: ראה סה"מ תקס"ה שם: (והגם שני קושי' ולא חדא קושי' כנ"ל ודלא כמק"מ ע"ש).
(5) מבואר בליקוטין: לקו"ת מהארז"ל חיי"ש ד"ה מערת המכפלה.
(6) רחל היא ה"א אחרונה דשם הוי': ראה תו"א וישב כט, ד. אוה"ת חנוכה כרך ב' ע' 596, וש"נ. מאמרי אדה"צ בראשית ע' רכב. וש"נ.
(7) בה"א ברא"ם: ראה בר"פ פ"ב, ב.
(8) ושם הגדולה לאה כו' כמ"ש במ"א: ויצא כט, טז. ראה זח"ג יז, א. תו"א וישב כט, ד. תו"ח ויצא קסז, ג הערה 38. סידור עם דא"ח (הוצאה חדשה תשע"ט) צז, ד ובהגססו שם.
(9) עלמא דאתכסיא ועלמא דאתגליא . . מן העולם ועד העולם: תהלים קו, מח. דברי הימים א טז, לו. ועוד. ראה זח"א קנג, ב. ע"ח שכ"ג (שער מוחין דצלם) פ"ד. לקו"ת קדושים כט, ג. תו"ח שמות כה, ב. מאמרי אדה"צ דברים ח"א ע' קכד, ועוד.

(1) בזוהר חיי שרה: מאמר זה הוא הנחת כ"ק אדמו"ר האמצעי (מש"פ חיי שרה תקס"ה). ונוסח אחר (הנחת הר"מ בן אדה"ז) נדפס בסה"מ תקס"ה ח"א ע' טו. וראה עוד על זהר זה בד"ה ויתן לי את מערת המכפלה, באוה"ת בראשית כרך ז' ע' תתשצו.
המאמר נדפס כאן מכתב יד 67 מח, א (בכותרת: פ' חיי שרה) בהשוואה עם כתב יד 361 צא, א.
וזה לשון הזוהר: ר' אליעזר שאיל לר' שמעון אבוי, אמר, האי מערתא לאו איהי כפילתא, דהא כתיב מערת המכפלה וקרא קרי לה לבתר מערת שדה המכפלה, מכפלה קא קרי ליה לשדה. א"ל הכי קארי ליה מערת המכפלה כד"א ויתן לי את מערת המכפלה, אבל ודאי, חייך לאו מערתא איהו מכפלה ולא שדה אקרי מכפלה, אלא האי שדה ומערתא על שום מכפלה אקרון, שדה המכפלה ודאי ולא מערתא, דהא מערתא בשדה איהי וההוא שדה קאים במלה אחרא.
(2) מערת המכפילה: חיי שרה כג, ט, כה, ט.
(3) לשדה מכפילה: ע"פ חיי שרה כג, יז:

לאחר שנתגשם השכל כבר בהשגה ממש, ואז יבא לכלל אותיות מחשבה לחשוב ולתפוס את השכל מבחי' אותיות מחשבה ממש הגשמיים, והוא מבחי' אחוריים¹⁰ דאימ"א, ונקי"י ג"כ בחי' מל' דתבונה, שהוא סוף כל המדריגות שבבינה כידוע, והיינו בחי' לאה, והוא בחי' נוק', להיותה מקבלת השפע של השכל בתוכה ממש כדוגמת הנקבה שמקבלת שפע מהזכר, שהרי האותיות של המחשבה כבר הן ענין כח רוחני בפ"ע גם קודם שקיבלו את השכל לחשוב אותו, אלא שבבוא שפע של השכל אז יבואו כוחות אותיות המחשבה לחשוב ולצייר אותו המושכל במחשבה כו, והי' ממש כדמיון הכלי הגשמי שיקבל בתוכה המים וכדומה וד"ל.

והנה בצורת הה"א יש ג' קוין כידוע, היינו בחי' ג' קוין שבבינה עצמה ששורדים ונמשכים באותיות המחשבה בבחי' צורת תמונת הה"א ראשונה, ומה"א ראשונה נמשך השפע לאותיות הדיבור הנק' רחל, ג"כ בג' קוין הללו ממש, והוא ענין ההמשכה והשפע מן העולם ועד העולם, דהיינו מעלמא דאתכסי' דלאה לעלמא דאתגלי' בחי' רחל, בחי' כח הפועל בנפעל כו' וד"ל.

ואמנם ענין מכפילה הוא בחי' המילוי דב' ההי' הללו לאה ורחל כמבואר שם בלק"ת, והיינו שמפרש בסמוך במאמר זה ה"א שבשמא קדישא וכו' (כמשי"ת בע"ה ל"ח), ולא על גופא ומהותו של ב' ההי"ן דשם הוי', והיינו בחי' מקום ההשפעה שמיוחד בהם, והוא בחי' ג"ע¹¹ העליון וג"ע התחתון שעולין בהם הנשמות מידי שבת וחודש כו' וד"ל.

וזקו דלאו מערתא ולא שדה איקרין מכפילה, פי' לא מל' דבינה ולא מל' דז"א, שבדרך כלל הן ב' שמות ס"ג וב"ן כו', והן ב' ירושלים, ירושלים דלעילא ירושלים דלתתא כמ"ש בסמוך, אלא מכפילה הוא בחי' ומדריגה הנעלמות מב' העולמות הנ"ל, רק שבבאה בבחי' מלוי' בב' ההי' הנ"ל, בהעלם גדול וד"ל.

נתפס ומושג שאו מתלבש באותיות המחשבה, ופי' אותיות המחשבה ידוע שהוא ענין גילוי ההעלם בכל מקום. . אותיות המחשבה לחשוב את המושג באותיות המחשבה ממ"ש שנק' לאה. וראה תו"ח נח נו, א. ויצא קע, ב. מאמרי אדהאמ"צ עקב ע' רפג.

12) ג"ע העליון וג"ע התחתון. . מידי שבת וחודש: ראה זח"ב קנו סע"ב. תו"ח חיי שרה קמ, ב. מאמרי אדהאמ"צ ני"ך ע' תסז. וש"נ.

10) אחוריים דאימ"א. . לאה: ראה ע"ח שער ל"ו (שער יעקב ולאה) פ"ד. לקו"ת להארזיל ס"פ תולדות ופ' ויצא. וראה ג"כ מאמרי אדה"ז פרשיות התורה ח"א בהוספות ע' 8 ובהנסמן לשם. אמרי בינה קג, ד. ביאור"ז קו, ג. קמה, ג.

11) ונק' ג"כ בחי' מל' דתבונה. . בחי' לאה: ראה ביאור"ז שם קו, ג: וידוע אותיות המחשבה נק' לאה ושרשה מבחי' אחוריים דאימא והוא בחי' מל' דתבונה, פי' מל' דתבונה, מה שהשכל

לאו איהו כפילתא

ז

[שם]¹³ ת"ח ירושלים וכל ארעא דישראל אתכפל תחותה כו', ור"ל לכך איקרי מכפילה לשון מפעיל, לפי שמכפלת וכוללת ומאספת כל מה שתחתיה כו'. והדוגמא מזה יובן למעלה, דלגבי בחי' המיליון דב' ההי"ן אתכפיל כל השפע אור שנסתעף ונמשך ממנה כו', ולכך נק' מכפילה וד"ל.

והיינו שמפרש והולך, כגוונא דא ממש ירושלים לעילא ירושלים לתתא, היינו ב' ההי"ן הנ"ל, מל' דבינה ומל' דז"א.

ופי' אחידת לעילא ואחידת לתתא, כי הנה במל' דבינה או דתבונה, היינו עד"מ הנ"ל מאותיות מחשבה של השכל שאוחזת ומתקשרת לקבל את השפע שכל כו', וגם המה יורדין ונמשכים למטה להיות מהם הולדת המדות בלב אהבה ויראה כו', והן ששה¹⁴ בנים שהולידה לאה כו' וכידוע. וזהו דאחידת לעילא לקבל ואחידת לתתא להיות מוחין לז"א כו' וד"ל. ועדיז גם במל¹⁵ דז"א הנק' רחל, אחידת לעילא לקבל, ויורדת להיות ראש לשועלים בבי"ע כו' כידוע וד"ל.

ירושלים לעילא אחידת בתרין סטרין לעילא ותתא כו', פי' תרין סטרין הם לעולם בחי' נצח והוד, ואמנם שיהי' בחי' תרין סטרין לא בהשוואה יחדיו אלא לעילא ותתא כמ"ש כאן, אין זה אלא בענין בחי' נצח והוד הנז' בכוונות¹⁶ נייענוע הלולב שהן בחי' מעלה ומטה, דהיינו שהנצח לעילא וההוד לתתא כו'.

וביאור הדבר, ידוע עד"מ השפע שכל או כל דבר שפע, שבחי' הכליות¹⁷ יועצות איך להיות השפע כך או כך, ויש בהם בחי' חו"ג, והיינו כך תהי' השפע ולא כך, דהיינו לצמצם ולהגרע השפע בתחלה, ואח"כ להשפיע ולהאיר כך

אדהאמ"צ נ"ך ע' קפת, וש"נ.
15) במל' . . ראש לשועלים בבי"ע: ראה זהר חדש (מדהנ"ע) שה"ש עא, א. ע"ח ש"ג (שער סדר אצ"י) פ"א. שמ"ז (שער סדר אבי"ע) פ"ד פ"ו. הנסמן במאמרי אדהאמ"צ דברים ח"א ע' קעט.

16) בכוונות נייענוע: ראה פע"ח שכ"ט פ"ג. שער הכוונות ענין סוכות דרוש ה.

17) הכליות יועצות: ברכות סא, סע"א. וראה זח"ג רצו א. תקו"ז תמ"ח (פה, א). פרדס שי"ח (שער מהות והנהגה) פכ"ד. אגה"ק סט"ו (קכב, ב). מאמרי אדה"ז כתובים ח"א ע' רפז. ח"ב ע' רטז.

13) [שם] ת"ח ירושלים: וזה לשון הזוהר: תא חזי, ירושלם, כל ארעא דישראל אתכפל תחותה ואיהו קיימא לעילא ותתא, כגוונא דא ירושלם לעילא ירושלם לתתא אחידא לעילא ואחידא לתתא, ירושלם לעילא אחידת בתרין סטרין לעילא ותתא (ירושלם לתתא אחידת בתרין סטרין לעילא ותתא), ובגין כך כפלתא היא, ועל דא האי שדה מההיא כפלתא איהו דביה שריא כגוונא דא כתיב כריח שדה אשר ברכו יי' לעילא ותתא.

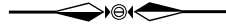
14) ששה בנים שהולידה לאה: ויצא ל, כ. ראה ע"ח שלי"ט (שער מ"ן ומ"ד) ד' ת. לקו"ת להאריז"ל ויצא (ענין בני לאה). תו"ח משפטים רפז, ד. חצר, א. פקודי תמד, א. תמו, א. מאמרי

לאו איהו כפילתא

וכך כו'. והנה זאת העצה איך שיצמצם השפע עולה ראשונה, והעצה השני' להשפיע באה אחרונה, ע"כ נק' בחי' נצח העליונה ובחי' היו"ד אחרונה, לפי שבנצח יצמצם ובהו"ד ישפיע כו' וכמ"ש במ"א. וזהו משל להבין למעלה ענין ב' בדי ערבות שהן בחי' נצח והוד שהא' גבוה מחבירו כידוע. וזהו מ"ש בדניאל¹⁸ והקרן האחת גבוה כו' וד"ל.

וגם כאן, הענין שאמר אחידת בתרין סטרין לעילא ותתא, היינו בחי' נצח והוד כשהא' עליון מחבירו כו' כשהוא בבחי' מעלה ומטה וד"ל.

ובגין כך כפילתא כו', פי' דנצח והוד בהאי שדה שרי' לא כפילתא הויא אלא מכפילה שמקבלת מכפילתא והיינו כנ"ל בענין המילוי וד"ל.

(18) בדניאל והקרן האחת גבוה: ח, ג: והקרנים גבהות והאחת גבהה מן השנית.

לעילוי נשמות

ר' יוסף ז"ל ב"ר דוד הי"ד

שוורץ

נולד בחודש אלול תרע"ד בנייטרא, סלובקיה

נפטר ביום כ"ח מנחם אב תשמ"ז

ר' משה ז"ל ב"ר אברהם

נייהויזער

נולד ביום כ"ג טבת תרפ"ט בקושיצה (קאשוו), סלובקיה

נפטר ביום כ"ו ניסן תשע"ט

ת.נ.צ.ב.ה.

נדפס על ידי ולזכות נכדיהם שיחיו

התמים **אברהם ברק** וזוגותו **רבקה** ומשפחתם

מרת **רבקה יונה** ובעלה **ישראל הופמן** ומשפחתם

למשפחת **שוורץ**

ולעילוי נשמת

ר' יוסף בנימין ע"ה בן ר' מנשה הי"ד